

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๔/๗๒๒

มท. 101.5
714.64

ท.ค.

พ ๑
๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 9668
รับที่(อีเมล).....
วันที่..... 7 ก.ย. 2564 เวลา 9:30ข.

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๔ จัดเข้าวาระ: ๒๗ ก.ย. ๒๕๖๔

เรื่อง การร่วมรับรองและให้ความเห็นชอบเอกสารและท่าทีไทยในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๕๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา เพิ่มเติม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่ ...ล...

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๗๙๖๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างเอกสารและท่าทีไทยในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๕๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งขอให้พิจารณาด้วยว่าเรื่องดังกล่าวมีประเด็นเกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗๘ หรือไม่ เพราะเหตุใด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศ ขอเรียนดังนี้

๑. ร่างเอกสารที่จะให้การรับรอง ๓ ฉบับ และให้ความเห็นชอบ ๙ ฉบับ (ยกเว้นร่างรายการสินค้าจำเป็นในกลุ่มสินค้าอาหารและสินค้าเกษตร และร่างภาคผนวก ๗ และ ๘ ภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน)

๑.๑ ประเด็นสาระสำคัญและถ้อยคำ

ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระสำคัญและถ้อยคำโดยรวมของร่างเอกสารดังกล่าว หากกระทรวงพาณิชย์ ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว ทั้งนี้ ร่างเอกสารดังกล่าวมีความสอดคล้องและสนับสนุนการดำเนินงานของอาเซียนตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ (ASEAN Economic Community Blueprint 2025) และกรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน (ASEAN Comprehensive Recovery Framework: ACRF) รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

หากร่างเอกสารฉบับข้างต้นยังไม่ใช่อ่างสุดท้าย (final agreed text) ในกรณีที่มีการปรับแก้ ขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาให้ร่างสุดท้ายเป็นไปตามแนวทางข้างต้นด้วย

๑.๒ ประเด็นตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างเอกสารทั้ง ๑๒ ฉบับไม่มีถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๒. ร่างรายการสินค้าจำเป็นในกลุ่มสินค้าอาหารและสินค้าเกษตร (List of Essential Food and Agricultural Products)

ร่างรายการสินค้าฯ เป็นการระบุรายการสินค้าจำเป็นเพิ่มเติมในบัญชีแนบท้ายบันทึก

/ ความเข้าใจ ...

ความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินมาตรการที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็นภายใต้แผนปฏิบัติการฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของอาเซียนให้เข้มแข็งในการตอบสนองต่อการระบาดของโควิด-๑๙ โดยมีได้เป็นการแก้ไขสาระของบันทึกความเข้าใจ ซึ่งเป็นเอกสารที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และโดยที่ร่างรายการสินค้า มิได้มีรูปแบบ ถ้อยคำ หรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่มีการลงนาม ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นต้องพิจารณาเกี่ยวกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ

๓. ร่างภาคผนวก ๗ และ ๘ ภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (Annex 7 Original (Duplicate/Triplicate)) (Annex 8 Operational Certification Procedure for the Rules of Origin Under Chapter 3)

๓.๑ โดยที่ข้อ ๙๓ (๑) ของความตกลงฯ ระบุว่า ภาคผนวกเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ และข้อ ๙๔(๒) กำหนดว่า การแก้ไขภาคผนวกของความตกลงฯ สามารถกระทำได้โดยการรับรองของคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA Council) โดยการแก้ไขดังกล่าวจะถูกผนวกโดยวิธีทางบริหารเข้ากับความตกลงฯ ซึ่งมีผลผูกพันภาคี ดังนั้น การปรับปรุงแบบฟอร์มของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin) ภายใต้ภาคผนวก ๗ และระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Operational Certification Procedure) ภายใต้ภาคผนวก ๘ ของความตกลงฯ จึงเป็นการแก้ไขความตกลงฯ และเข้าข่ายเป็นการทำสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นการทำหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ วรรคสาม ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๓.๒ สำหรับประเด็นว่าการแก้ไขภาคผนวก ๗ และ ๘ เป็นการทำหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองหรือไม่ หากไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ภาคผนวก ๗ และ ๘ ฉบับแก้ไขได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา การแก้ไขดังกล่าวก็ไม่ใช่เป็นการทำหนังสือสัญญาประเภทที่ต้องออกพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา อย่างไรก็ตาม ยังต้องพิจารณาว่า การแก้ไขภาคผนวก ๗ และ ๘ เข้าข่ายเป็นการทำหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การค้า หรือการลงทุนอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองหรือไม่ ซึ่งในการพิจารณาดังกล่าว ส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องคำนึงถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่องคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ (ที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐) กรณีคณะรัฐมนตรีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการผ่านแดนสินค้าระหว่างกรมศุลกากรแห่งราชอาณาจักรไทยและกรมศุลกากรและสรรพสามิตแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ วรรคสาม ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองหรือไม่

หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วเห็นว่า การแก้ไขภาคผนวก ๗ และ ๘ เป็นการทำหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า การลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ก็ต้องเสนอรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบต่อไป ทั้งนี้ ในกรณีที่มีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามวรรคสองหรือวรรคสามหรือไม่ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถเสนอให้คณะ รัฐมนตรีพิจารณาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้ ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญ

๓.๓ โดยที่มาตรา ๑๗๘ วรรคสี่ กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดวิธีการที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้รับการเยียวยาที่จำเป็นอันเกิดจากผลกระทบของการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสาม ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอร่างกฎหมาย ดังนั้น ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงอาจพิจารณาดำเนินการเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้รับ การเยียวยาที่จำเป็นอันอาจ

เกิดจากผลกระทบของการแก้ไขภาคผนวก ๗ และ ๘ ตามแนวปฏิบัติที่ผ่านมาหรือตามที่เห็นสมควรไปก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญฯ

๔. ทำที่ไทยต่อการแสดงเจตจำนงในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA) ของซิลี

ไม่ขัดข้องต่อการเข้าร่วมเป็นสมาชิกความตกลง AANZFTA ของซิลี โดยซิลีเป็นพันธมิตรที่ดีของไทยมาโดยตลอด และการเข้าร่วมความตกลงฯ ของซิลีน่าจะช่วยขยายโอกาสทางการค้าของไทยกับซิลีและภูมิภาคลาตินอเมริกา อีกทั้งไทยน่าจะได้ประโยชน์จากการขยายความร่วมมือในสาขาที่ซิลีมีความเชี่ยวชาญ อาทิ พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ พลังงานหมุนเวียน และการใช้ซิลีเป็นฐานการส่งออกเข้าสู่ตลาดอื่นที่ซิลีมีความตกลงการค้าเสรีด้วย ทั้งนี้ ไทยน่าจะมีส่วนที่ยืดหยุ่นได้ตามประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ต่อการรับซิลีเป็นสมาชิกความตกลงฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองเศรษฐกิจ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๖๐ (ธิดา ๐๘ ๑๕๕๕ ๑๔๓๙)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๓๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ti.sukeelap@mfa.mail.go.th